

Folkhälsomyndigheten

Tillsynsplan och program för marknadskontroll 2023

Tillsyn och marknadskontroll enligt lagen om tobak och liknande produkter samt tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobaksfria nikotinprodukter och lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Denna titel kan laddas ner från: www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/. En del av våra titlar går även att beställa som ett tryckt exemplar, se våra [kundtjänst och köpvillkor](#).

Citera gärna Folkhälsomyndighetens texter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovspersonens tillstånd att använda dem.

© Folkhälsomyndigheten, 2022.

Artikelnummer: 22292

Om publikationen

Folkhälsomyndigheten har tagit fram en tillsynsplan samt ett program för marknadskontroll för år 2023. Tillsynsplanen omfattar områdena alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt hälsofarliga varor. Programmet för marknadskontroll omfattar endast lagen om tobak och liknande produkter. Planen och programmet är framtagna i enlighet med förordning (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Syftet med tillsynsplanen och programmet för marknadskontroll är att tydliggöra inom vilka områden som Folkhälsomyndigheten kommer att bedriva tillsyn och marknadskontroll under år 2023.

Planen vänder sig i första hand till verksamhetsutövare som omfattas av vår tillsyn och marknadskontroll. Ändamålet är att säkerställa en enhetlig, effektiv och rättssäker tillsyn och marknadskontroll.

Planen och programmet är inte bindande utan tillsyns- och marknadskontrollinsatser kan löpande komma att omprioriteras under året.

Folkhälsomyndigheten, 2022

Karin Tegmark Wisell
Generaldirektör

Innehåll

Tillsynsplan och program för marknadskontroll 2023.....	1
Om publikationen	3
Innehåll.....	4
Sammanfattning.....	6
Tillsyn enligt alkohollagen	6
Tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter samt anslutande föreskrifter	7
Tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter	7
Tillsyn enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor	7
Uppföljning	7
Summary.....	8
Tillsynsplan 2023.....	10
Bakgrund.....	10
Avgränsning.....	10
Metoder och urval	11
Metoder för tillsyn	11
Urval av tillsynsaktiviteter.....	11
Tillsyn enligt alkohollagen	12
Beskrivning av tillsynsområdet.....	12
Tillsynsansvar och befogenheter	12
Tillsynsobjekt.....	13
Tillsynsaktiviteter.....	13
Tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter.....	14
Beskrivning av tillsynsområdet.....	14
Tillsynsansvar samt befogenheter	14
Tillsynsobjekt.....	15
Tillsynsaktiviteter.....	15
Karakteristisk smak och förbjudna tillsatser.....	15
Märkning och förpackning	15
Spårbarhet.....	16

Anmälings- och rapporteringskyldighet.....	16
Innehåll och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	16
Tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter	17
Beskrivning av tillsynsområdet.....	17
Tillsyn enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor	18
Beskrivning av tillsynsområdet.....	18
Tillsynsansvar och befogenheter	18
Tillsynsobjekt.....	18
Tillsynsaktiviteter.....	18
Uppföljning	19
Ordförklaringar.....	20
Bilaga.....	22

Sammanfattning

Här presenterar vi den tillsyn inom områdena alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt hälsofarliga varor, som Folkhälsomyndigheten planerar att genomföra under 2023. Syftet med kontrollen är att uppnå en god regelefterlevnad hos verksamhetsutövare som hanterar dessa varor samt att varorna som tillhandahålls på den svenska marknaden lever upp till de krav som finns. De områden för tillsyn som presenteras i den här planen omfattas av skyddslagstiftning med det långsiktiga målet att minska riskerna för människors hälsa.

Vi har prioriterat vilka tillsynsaktiviteter som vi planerar att bedriva under 2023 utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Den tillsyn som vi avser att bedriva består av två typer:

- Proaktiv kontroll som baseras på en analys av bl.a. omvärldsbevakning, uppföljning av tidigare kontroller, anmälningar, ansökningar och rapporter från tillsynsobjekt och oberoende kontrollbolag som kommer in till Folkhälsomyndigheten.
- Reaktiv kontroll som baseras på en analys av de underrättelser som kommer in till Folkhälsomyndigheten från exempelvis andra myndigheter, verksamhetsutövare, kommunikations- och informationssystem eller allmänheten.

Vårt tillvägagångssätt kan omfatta kontroll av dokumentation, kontroll av varor på plats samt provning och analys av varor och dess innehåll. Vilket tillvägagångssätt som vi kommer att använda beror på omständigheterna och behovet i det enskilda ärendet.

Ett program för marknadskontroll över lagen om tobak och liknande produkter presenteras i en bilaga (Bilaga 2).

Tillsyn enligt alkohollagen

Vi kommer att bedriva proaktiv kontroll enligt alkohollagen inom följande områden:

- Att alkoholhaltiga preparat i form av desinfektionsmedel är denaturerade på ett sätt som så långt möjligt hindrar att de intas (6 kap. 9 § alkohollagen, 10 § HSLF-FS 2022:63).

Vi kommer även att bedriva tillsyn i form av reaktiv kontroll vid behov utifrån underrättelser som kommer in till Folkhälsomyndigheten.

Tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter samt anslutande föreskrifter

Vi kommer att bedriva proaktiv kontroll enligt lagen om tobak och liknande produkter inom följande områden:

- Karakteristisk smak samt förbjudna tillsatser (2 kap. 1 § LTLP)
- Gränsöverskridande distansförsäljning (5 kap. 5, 16 §§ LTLP)
- Märkning och förpackning (3 kap. 1–7 §§ LTLP)
- Spårbarhet och säkerhetsmärkning (3 kap. 7–11 §§ LTLP och 3 kap. 6 § FTLP)
- Anmälnings- och rapporteringsskyldighet (2 kap. 2–4, 6–7 och 9 §§ LTLP)
- Innehåll och utformning avseende elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2 kap. 8 § LTLP).

Vi kommer även att bedriva tillsyn i form av reaktiv kontroll utifrån underrättelser som kommer in till Folkhälsomyndigheten.

Tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Vi kommer att bedriva tillsyn i form av reaktiv kontroll enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter utifrån underrättelser som kommer in till Folkhälsomyndigheten.

Tillsyn enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Vi kommer att bedriva tillsyn i form av reaktiv kontroll enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor utifrån de underrättelser som kommer in till Folkhälsomyndigheten.

Uppföljning

Vi kommer att följa upp de planerade tillsynsaktiviteterna. Vi kommer sedan att ta hänsyn till resultatet när vi upprättar 2024 års tillsynsplan.

Summary

A program for market surveillance is attached as an appendix. This Enforcement Plan presents the enforcement that the Public Health Agency of Sweden plans to conduct in 2023. The Agency's legal mandate to conduct enforcement derives from several acts and associated regulations. The objects of the enforcement largely consist of business operators but may also include authorities, schools and municipalities.

The acts, including their associated regulations, authorising the Public Health Agency of Sweden to conduct enforcement are:

- The Alcohol Act (2010:1622)
- The Act (2018:2088) on Tobacco and Similar products
- The Act (2022:1257) on Tobacco Free Nicotine Products
- The Prohibition of Certain Goods Dangerous to Health Act (1999:42).

The enforcement activities will comprise proactive control based on for example monitoring, received notifications, applications and reports from enforcement objects and independent surveillance companies. If required, we will also conduct enforcement in the form of reactive control based on the notifications that the Agency receives through, for example, business operators, other authorities, information and communications systems or the general public.

The approach we will use when conducting enforcement may comprise verification of documents, on-the-spot control and/or analyses of the products and goods and/or their ingredients. The approaches that we will use will depend on the situation in each case.

Enforcement under the Alcohol Act will be conducted in the form of proactive control concerning:

- Safety requirements for disinfectants

Enforcement will also be conducted in the form of reactive control, if deemed necessary, based on the notifications we receive.

Enforcement under the Act on Tobacco and Similar Products will be conducted in the form of proactive control concerning:

- Characterising flavour and prohibited additives (Chapter 2 Section 1)
- Labelling and packaging (Chapter 3 Sections 3–7)
- Traceability (Chapter 3 Sections 8–11)
- Reporting obligation (Chapter 2 Sections 2, 6–7 and 9)
- Content and design of electronic cigarettes and refill containers (Chapter 2 Sections 8).

Enforcement will also be conducted in the form of reactive control, if deemed necessary, based on the notifications we receive.

Enforcement under the Prohibition of Certain Goods Dangerous to Health Act will be conducted in the form of reactive control, if deemed necessary, based on the notifications we receive.

The enforcement activities planned will be followed up. We will take these findings into account when drawing up the 2024 Enforcement Plan.

Tillsynsplan 2023

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet som arbetar för bättre folkhälsa. Det gör vi genom att utveckla och stödja samhällets arbete med att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot hälsohot. En viktig förutsättning för att upprätthålla skyddet för folkhälsan är att samhället har en effektiv kontroll av att lagar och regler följs, vilket vi ansvarar för genom att utöva tillsyn på nationell nivå.

Samtliga lagar och anslutande förordningar och föreskrifter som Folkhälsomyndigheten bedriver tillsyn utifrån är skyddslagstiftningar. Vi bedriver vår tillsyn i form av:

- tillsyn över efterlevnaden av alkohollagen (2010:1622),
- tillsyn över efterlevnaden av lagen (2018:2018) om tobak och liknande produkter,
- tillsyn över efterlevnaden av lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, och
- tillsyn över efterlevnaden av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Avgränsning

Tillsynsplanen beskriver den operativa tillsyn som vi planerar att bedriva under året. Vårt ansvar för tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser berörs inte i denna plan.

Metoder och urval

Metoder för tillsyn

Vi kommer i första hand att bedriva proaktiv kontroll som baseras på bl.a. omvärldsbevakning, de anmälningar, ansökningar och rapporter från tillsynsobjekt och oberoende kontrollbolag som vi tar emot. Vid behov kommer vi även att utföra kontroller som baseras på de underrättelser som vi får från exempelvis andra myndigheter, verksamhetsutövare, informations- och kommunikationssystem eller allmänheten.

Vi kan genomföra vår tillsyn till exempel genom att:

- granska dokumentation
- kontrollera varor på plats
- prova och analysera varor och dess innehåll

Vilket tillvägagångssätt vi använder beror på omständigheterna och behovet i det enskilda ärendet.

Urval av tillsynsaktiviteter

De tillsynsaktiviteter som Folkhälsomyndigheten planerar att bedriva under 2023 har vi fastställt genom att kartlägga och prioritera behoven utifrån ett folkhälsoperspektiv inom respektive tillsynsområde.

Tillsyn enligt alkohollagen

Folkhälsomyndigheten utövar tillsyn på nationell nivå, som en del i ett förebyggande arbete för att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

Beskrivning av tillsynsområdet

Alkohol förekommer inom en rad olika användningsområden. Förutom vid tillverkning av alkoholdrycker används alkohol exempelvis inom industri, hälso- och sjukvård, undervisnings- och forskningsverksamhet. Alkoholhaltiga varor som inte är alkoholdrycker eller läkemedel kan vara antingen teknisk sprit eller alkoholhaltiga preparat.

Teknisk sprit används huvudsakligen inom yrkesmässig verksamhet. Det kan vara exempelvis vara alkohol som används som förbruknings- och insatsråvara inom tillverkningsindustri, eller alkohol som används för vetenskapliga och medicinska ändamål.

Alkoholhaltiga preparat finns som regel tillgängliga för enskilda konsumenter genom detaljhandeln. Exempel är kosmetiska preparat, desinfektionsmedel, spolarvätskor, drivmedel, essenser, matlagingsviner och kosttillskott.

Teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat används inom många områden och bidrar till samhällsnyttiga effekter, men eftersom varorna innehåller alkohol finns en risk att de avleds och används för andra ändamål än de som de är avsedda för.

Tillsynsansvar och befogenheter

Folkhälsomyndighetens tillsynsansvar omfattar:

- Teknisk sprit – handel, införsel och import
- Alkoholhaltiga preparat – handel
- Sprit och alkoholdrycker – tillverkning och partihandel

I tillsynsansvaret ingår bland annat att kontrollera att produkterna hanteras på ett säkert sätt, samt att teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat är tillräckligt denaturerade för det avsedda ändamålet.

Andra myndigheters tillsynsansvar

Även andra myndigheter har tillsynsansvar över alkohol. Kommunerna och Polisen har tillsynsansvar över serveringsverksamhet och folkölsförsäljning.

Konsumentverket utövar tillsyn över marknadsföring av alkoholdrycker.

Skatteverket utövar tillsyn över partihandel med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker.

Tillsynsobjekt

Tillsynsobjekten är huvudsakligen näringsidkare som tillverkar eller bedriver partihandel med sprit och alkoholdrycker eller som bedriver import, införsel eller handel med teknisk sprit eller handel med alkoholhaltiga preparat. Även offentliga verksamheter, till exempel myndigheter, skolor och kommuner som hanterar varorna i sin verksamhet, kan vara tillsynsobjekt.

Tillsynsaktiviteter

Under 2023 planerar vi att bedriva proaktiv kontroll inom följande områden:

- Att alkoholhaltiga preparat i form av desinfektionsmedel är denaturerade på ett sätt som så långt möjligt hindrar att de intas (6 kap. 9 § alkohollagen, 10 § HSLF-FS 2022:63).

Vi kan även komma att bedriva reaktiv kontroll vid behov utifrån de underrättelser som vi får in.

De resurser som vi planerar att avsätta för vår tillsyn utgör ca 2,5 heltidstjänster.

Tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter

Det övergripande målet med den svenska tobakspolitiken är att minska tobaksbruket och förhindra att unga börjar använda tobak. Tobaksbruket har stor inverkan på hälsan och ger upphov till stora kostnader för samhället.

Beskrivning av tillsynsområdet

Tobakens och nikotinets skadeverkningar kan minskas genom ett brett förebyggande arbete samt genom tillsyn av tobaksvaror och liknande produkter på den svenska marknaden. Syftet med spårbarhetssystemet och säkerhetsmärkningen av tobaksvaror är att motverka illegal handel av cigaretter och rulltobak som tillverkas i eller importeras till den inre marknaden.

Tillsynsansvar samt befogenheter

Folkhälsomyndighetens tillsynsansvar enligt lagen om tobak och liknande produkter när det gäller tobak, örtprodukter för rökning och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare omfattar bland annat

- produktkrav
- anmälnings- och rapporteringsskyldighet
- hälsovarningar
- produktpresentation samt medföljande information och registrering
- spårbarhet och säkerhetsmärkning
- egenkontroll vid gränsöverskridande distansförsäljning.

Folkhälsomyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att bestämmelserna i lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter ska följas. Om vi konstaterar att en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa får vi därmed förbjuda att produkten säljs till konsumenter på den svenska marknaden, trots att den i övrigt uppfyller lagkraven. Folkhälsomyndigheten får besluta att identifieringskoder ska avaktiveras.

Andra myndigheters tillsynsansvar

Även andra myndigheter har tillsynsansvar över tobak och liknande produkter. Länsstyrelser, kommuner och Polisen har till exempel tillsynsansvar över handeln med tobak och liknande produkter. Konsumentverket utövar tillsyn över marknadsföringen. Och Livsmedelsverket har ett visst tillsynsansvar över snus och tuggtobak.

Tillsynsobjekt

Vi utövar tillsyn över tillverkare, importörer, partihandlare, distributörer, detaljhandlare och webbbutiker samt aktörer som bedriver gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksvaror och liknande produkter. Under 2022 var det cirka 130 tillverkare och importörer som hade rapporterat att de tillhandahöll, eller hade för avsikt att tillhandahålla, cirka 2300 tobaksvaror och örtprodukter för rökning på den svenska marknaden. För elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare var det istället cirka 490 tillverkare och importörer som hade anmält att de tillhandahöll, eller hade för avsikt att tillhandahålla, över 24000 produkter på den svenska marknaden. Antalet partihandlare som deltar i leveranskedjan för tobaksvaror som släpps ut på den svenska marknaden uppgick till ca 100 aktörer.

Tillsynsaktiviteter

Under 2023 planerar vi att bedriva proaktiv kontroll inom följande områden:

- karakteristisk smak och förbjudna tillsatser i tobaksvaror för rökning
- märkning och förpackning
- spårbarhet
- anmälnings- och rapporteringsskyldighet
- innehåll och utformning av elektroniska cigaretter.

Vi kan även komma att bedriva reaktiv kontroll vid behov utifrån de underrättelser som vi får in.

De resurser som vi planerar att avsätta för denna tillsyn utgör sju heltidstjänster.

Karakteristisk smak och förbjudna tillsatser

Cigaretter och rulltobak med karakteristisk smak får inte tillhandahållas på den svenska marknaden.

Vi kommer att kontrollera att cigaretter med karakteristisk smak inte säljs på den svenska marknaden (2 kap. 1 § LTLP).

Tobaksvaror för rökning får inte innehålla tillsatser som kan underlätta inhalering eller upptag av nikotin.

Vi kommer att utreda om vissa tillsatser, i tobaksvaror för rökning på den svenska marknaden, kan underlätta inhalering (2 kap. 1 § LTLP).

Märkning och förpackning

Förpackningar till tobaksvaror, örtprodukter för rökning och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska förses med hälsovarningar. Dessa förpackningar och produkter får inte heller vara försedda med viss märkning, så kallad produktpresentation. Det finns även ytterligare informationskrav för elektroniska

cigaretter och påfyllningsbehållare. Förpackningar till cigaretter och rulltobak ska dessutom vara försedda med spårbarhets- och säkerhetsmärkning.

Vi kommer att kontrollera att hälsovarningarna på förpackningar till tobaksvaror uppfyller kraven. Därutöver kommer vi att kontrollera att hälsovarningar, produktpresentation och medföljande information till elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare uppfyller kraven (3 kap. 1–7 §§ LTLP). Vi kommer även kontrollera att säkerhetsmärkning uppfyller kraven i Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2019:4) om säkerhetsmärkning på styckförpackningar med tobaksvaror.

Spårbarhet

Styckförpackningar till cigaretter och rulltobak ska vara försedda med en spårbarhetsmärkning som gör det möjligt att identifiera, spåra och söka varorna genom hela leveranskedjan.

Vi kommer att kontrollera att näringsidkare som deltar i handeln med tobaksvaror utan att bedriva detaljhandel registrerar sin hantering av tobaksvaror och att de har upprättat de register för de transaktioner de skapar, över att samtliga aktörer har korrekta identifieringskoder samt över den information om händelser och ekonomiska transaktioner som rapporteras till databassystemet (3 kap. 8–11 §§ LTLP). Vi kommer kontrollera om tillverkare uppfyller sin skyldighet att tillhandahålla utrustning för registrering av tobaksvaror (3 kap. 8 § LTLP).

Anmälningsskyldighet

Tillverkare och importörer av tobaksvaror, örtprodukter för rökning samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska bland annat lämna uppgifter om ingredienser och dess kvantitet till oss. Därutöver ska bland annat försäljningsvolymerna årligen lämnas in för tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Vi kommer under året att utöva tillsyn över delar av de uppgifter om ingredienser och dess kvantitet samt försäljningsvolymerna som lämnats till oss. Detta för att säkerställa att tobaksvaror och liknande produkter som tillhandahålls på den svenska marknaden har uppfyllt anmälningsskyldigheten (2 kap. 2–4, 6–7 och 9 §§ LTLP).

Innehåll och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Vi kommer att utföra lämpliga kontroller av produkters egenskaper genom dokumentkontroll och fysisk granskning av produkter (2 kap. 8 § LTLP).

Tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Beskrivning av tillsynsområdet

Tobaksfria nikotinprodukter regleras i en ny lag- lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Syftet med regleringen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Det är endast vissa bestämmelser som har trätt i kraft 2023 och vidare arbete pågår på myndigheten. Vi planerar inga tillsynsaktiviteter men kan komma att utöva reaktiv kontroll.

Tillsyn enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Hälsofarliga varor är ett nationellt begrepp som inte har någon direkt motsvarighet internationellt. Lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor används för att förhindra negativa konsekvenser från substanser som har hälsofarliga effekter och kan antas användas i syfte att uppnå berusning eller annan påverkan.

Beskrivning av tillsynsområdet

Folkhälsomyndigheten bevakar och utreder på uppdrag av regeringen behovet av kontroll av hälsofarliga varor för att begränsa tillgängligheten (förordning (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten). Årligen reglerar regeringen nya psykoaktiva ämnen som hälsofarliga varor, som därefter förs in i bilagan till förordning (1999:58) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Det finns svenska verksamheter som behöver hantera hälsofarliga varor för industriella och vetenskapliga ändamål. Den användningen ska inte hindras, samtidigt som riskerna för att ämnena avleds till missbruksändamål ska minimeras. Folkhälsomyndigheten har uppdraget att meddela tillstånd för hantering av hälsofarliga varor för berörda verksamheter.

Tillsynsansvar och befogenheter

Vi arbetar för god regel efterlevnad bland verksamhetsutövare som hanterar hälsofarliga varor. Vårt tillsynsansvar omfattar införsel till landet; överlåtelse; framställning; förvärv i överlåtelssyfte; anskaffning, bearbetning, förpackning, transport, förvar eller på annat sådant sätt hanteras; bjuda ut till försäljning och innehav av hälsofarliga varor.

Vi har bemyndigande att vidta sanktioner i form av föreläggande eller förbud som får förenas med vite (3c § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor).

Tillsynsobjekt

Tillsynsobjekten är aktörer som för vetenskapligt eller industriellt ändamål hanterar hälsofarliga varor i sin verksamhet.

Tillsynsaktiviteter

Under 2023 planerar vi att bedriva reaktiv kontroll vid behov utifrån de underrättelser som vi får in.

De resurser som vi planerar att avsätta för denna tillsyn utgör cirka 100 timmar.

Uppföljning

Varje år ska de planerade tillsynsaktiviteterna i föregående års tillsynsplan följas upp. Uppföljningen ingår som ett led i en fortlöpande process där planering, genomförande, uppföljning, utvärdering och förbättring följer på och återkopplar till varandra. De planerade tillsynsaktiviteterna kommer att följas upp löpande i samband med tertialuppföljningen av Folkhälsomyndighetens verksamhetsplan 2023. Med hjälp av uppföljningen kan vi bedöma resultat och effekter av de planerade tillsynsaktiviteterna. Syftet är att kunna utveckla och förbättra verksamheten. Vi kommer att ta hänsyn till resultatet av uppföljningen när vi upprättar 2024 års tillsynsplan.

Ordförklaringar

Alkoholdryck

Dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.

Alkoholhaltigt preparat

Vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och som inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är ett sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (1992:859).

Denaturering

Ett eller flera ämnen sätts till sprit, eller en vara som innehåller sprit, för att göra spriten eller varan otjänlig för förtäring.

Elektronisk cigarett

Produkt som kan användas för att konsumera nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank.

Föreskrifter

Bindande regler som bestämmer myndigheters och enskildas handlande.

Gränsöverskridande distansförsäljning

Tillhandahållande av tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter i ett annat land än det land där näringsidkaren har sitt säte eller sin affärsverksamhet.

Hälsofarliga varor

Ämnen och beredningar som på grund av sina inneboende egenskaper medför fara för människors liv eller hälsa och som används eller kan antas användas i syfte att uppnå berusning eller annan påverkan och som inte omfattas av annan lagstiftning.

Import

Införande av en vara från ett land utanför EU.

Införsel

Införande av en vara från ett land inom EU.

Kontrollbolag

Företag som kontrollerar verksamhet hos tillsynsobjekten utifrån vissa moment som anges i en myndighets föreskrifter.

Proaktiv kontroll

På förhand planerad tillsyn som bedrivs på en myndighets eget initiativ.

Påfyllningsbehållare

Behållare som innehåller en vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på elektroniska cigaretter.

Reaktiv kontroll

Tillsyn som initieras som en åtgärd utifrån information i form av text underrättelser som en myndighet får in.

Spårbarhetssystem

EU-gemensamt databassystem som lagrar information om alla tobaksvarors rörelser och ekonomiska transaktioner. Systemet möjliggör övervakning av tobaksvarors leveranskedja (spårning) och kan användas av myndigheter för att fastställa flödet av en produkt (sökning).

Säkerhetsmärkning

Märkning som måste finnas på en tobaksvaras förpackning för att den ska få säljas och som ska innehålla fem fastställda äkthetsdetaljer och som ska underlätta kontroll om en tobaksvara är äkta eller inte.

Teknisk sprit

Sprit som är avsedd att användas för tekniskt, industriellt, medicinskt, vetenskapligt eller annat jämförbart ändamål och som är hänförlig till KN-nr 2207 eller 2208 (varukoder inom det EU-gemensamma systemet för kodning och klassificering av varor).

Tillsyn

En myndighets granskning för att kontrollera att tillsynsobjekt uppfyller de krav som följer av lagar, förordningar och föreskrifter och som vid behov kan leda till beslut om åtgärder som syftar till att åstadkomma rättelse.

Tillsynsobjekt

Verksamheter som omfattas av tillsyn.

Bilaga

Bilaga 1. Lagstöd inom områdena alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt hälsofarliga varor

Bilaga 2. Program för marknads kontroll

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet som arbetar för en bättre folkhälsa. Det gör myndigheten genom att utveckla och stödja samhällets arbete med att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot hälsohot. Vår vision är en folkhälsa som stärker samhällets utveckling

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna. **Östersund** Campusvägen 20. Box 505, 831 26 Östersund.

www.folkhalsomyndigheten.se